

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2018

1272/2018

Laki merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 13, 79, 138 ja 139 §, 147 §:n 1 momentti sekä 151 ja 224 a §,
sellaisina kuin niistä ovat 13 § laissa 78/2016, 139 § laeissa 296/2015 ja 339/2018, 147 §:n 1 momentti laissa 885/2014 ja 224 a § laissa 296/2015, sekä
lisätään lakiin uusi 142 a § seuraavasti:

13 §

Vanhuuseläkkeen alkaminen

Vanhuuseläke alkaa sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jona työntekijä on täyttänyt vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän ja lopettanut työn, jonka perusteella hän hakee vanhuuseläkettä. Vanhuuseläke voidaan myöntää takautuvasti, ei kuitenkaan ilman pätevää syytä pidemmältä ajalta kuin eläkkeen hakemiskuukautta edeltäneiltä kolmelta kuukaudelta.

Jos työntekijä jatkaa työntekoa vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan täytettyään, vanhuuseläke myönnetään eläkkeen hakemista seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien.

Vanhuuseläkkeen aikana alkaneen työsuhteen työansioista karttunut eläke myönnetään hakemuksesta aikaisintaan työntekijän vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Jos työntekijän työskentely on alkanut ennen vanhuuseläkkeen alkamista ja jatkunut mainitun vanhuuseläkkeen rinnalla, tästä työskentelystä karttunut eläke myönnetään hakemuksesta eläkkeen hakemista seuraavan kalenterikuukauden alusta edellyttäen, että työskentely on päättynyt.

Jos työntekijä on saanut osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, vanhuuseläke alkaa sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jona työntekijä on täyttänyt 8 §:ssä säädetyt edellytykset ja lopettanut työeläkelakien mukaan vakuutetun pääasiallisen työnsä.

79 §

Maksuperiaate ja työansion kohdentaminen

Eläkkeen perusteena oleva työansio katsotaan sen kalenterikuukauden ansioksi, jona se on maksettu (*maksuperiaate*). Jos työansion katsominen sen maksamiskuukauden ansioksi vääristää eläkkeen määrää, työansio voidaan katsoa sen kalenterikuukauden ansioksi, jona se on ansaittu. Tarkemmat säännökset maksuperiaatteen soveltamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

1272/2018

138 §

Työnantajan velvollisuus järjestää työntekijän eläketurva

Työnantajan on järjestettävä 4 §:ssä tarkoitetulle työntekijälleen eläketurva eläkekassassa, jos työnantaja on maksanut työntekijälle 78 §:ssä tarkoitettuja työansioita. Työnantajan on järjestettävä eläketurva viimeistään työansion maksamisen jälkeen ja ennen kuin työansio on tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 12 §:n mukaan ilmoitettava tulorekisteriin.

139 §

Eläketurvan järjestämistä ja hoitamista varten tehtävät ilmoitukset

Eläketurvan järjestämistä ja hoitamista varten työnantajan on ilmoitettava eläkekassalle tunnistetietonsa, eläkejärjestelynumeronsa sekä tämän lain mukaisessa työsuhteessa työsken-televien työntekijöidensä nimet, palkkatiedot, henkilötunnukset sekä muut tunnistetie-dot, jos henkilöllä ei ole henkilötunnusta. Tiedot on ilmoitettava tulotietojärjestelmästä annetun lain 12 §:ssä säädettyssä määräajassa.

142 a §

Eläkevakuutusmaksun määrääminen arvion perusteella

Jos työnantaja laiminlyö 139 §:n mukaiset palkkatietojen ilmoittamisvelvoitteensa, elä-kekassa voi arvioida työntekijälle työeläkevakuutusmaksun perusteena käytettävän pal-kan ja määrätä työeläkevakuutusmaksun arvioidun palkan perusteella. Palkka arvioidaan 202 §:ssä tarkoitettujen laskuperusteiden mukaisesti.

147 §

Eläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Tämän lain perusteella määrätty eläkevakuutusmaksu viivästyskorkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Näiden saatavien perinnästä säädetään verojen ja maksujen täytän-töönpanosta annetussa laissa. Saatavien perinnästä säädetään lisäksi saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999).

151 §

Laiminlyöntimaksu

Työnantaja, joka ei ole järjestänyt eläketurvaa viimeistään palkanmaksua seuraavan ka-lenterikuukauden kahdeksantena päivänä, on velvollinen maksamaan laiminlyöntimak-sun, joka on enintään yhtä suuri kuin laiminlyöntiajalta maksettava eläkevakuutusmaksu. Laiminlyöntimaksua määrättäessä otetaan huomioon laiminlyöntiajan pituus, laiminlyön-nin toistuvuus, laiminlyönnin tahallisuus, laiminlyöntiajan työeläkevakuutusmaksu ja lai-minlyöntiajan työansiot.

Jos eläkekassa katsoo, että työnantaja on laiminlyönyt tämän lain mukaisen eläketurvan järjestämisen, sen on tehtävä Valtiokonttorille hakemus laiminlyöntimaksun määräämi-sestä. Valtiokonttori ratkaisee päätöksellään, onko työnantaja laiminlyönyt tämän lain mukaisen eläketurvan järjestämisen ja määrää laiminlyöntimaksun, joka suoritetaan lai-minlyöntimaksun määräämistä koskevan hakemuksen tehneelle eläkekassalle. Eläkekassa vastaa laiminlyöntimaksun perinnästä. Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä elä-kekassalle maksetun laiminlyöntimaksun sekä laiminlyöntimaksuun liittyvien menojen käsittelystä eläkekassassa.

Eläkekassa voi jättää 2 momentin mukaisen hakemuksen tekemättä, jos laiminlyöntiä ei voida pitää tahallisenä ja laiminlyöntimaksun arvioitu määrä on enintään 215,98 euroa tai eläketurvan järjestämiseen velvollinen on toiminnallaan osoittanut, että ei ole pyrkinyt välttämään vakuuttamisvelvollisuuttaan tai jos laiminlyöntimaksua ei voitaisi määrätä 4 momentissa mainitusta syystä. Valtiokonttori jättää laiminlyöntimaksun kokonaan tai osittain määräämättä, jos laiminlyöntiä ei voida pitää tahallisenä ja laiminlyöntimaksun määrääminen olisi 1 momentissa mainitut seikat huomioon ottaen tai muusta erityisestä syystä kohtuutonta.

Laiminlyöntimaksua ei voida määrätä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai jota vastaan samasta teosta nostettu syyte on tuomioistuimessa lainvoimaisesti ratkaistu.

Mitä tässä laissa säädetään päätöksen tiedoksiannosta 107 §:n 4 momentissa, muutoksen hakemisesta 125 §:ssä, muutoksenhakuajasta 127 §:ssä, maksuunpanoa koskevasta perustevalituksesta 128 §:ssä, valituskirjelmän jättämisestä 129 §:ssä, päätöksen oikaisusta muutoksenhaun yhteydessä 130 §:ssä, valituksen siirrosta muutoksenhakuelimelle 131 §:ssä, muutoksenhakuajan jälkeen tulleesta valituksesta 132 §:ssä, päätöksen täytäntöönpanosta 133 §:n 2 momentissa, lainvoimaisen päätöksen poistamisesta 137 §:ssä, eläkevakuutusmaksun viivästyskorosta 146 §:ssä, eläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuudesta 147 §:ssä ja konkurssipesän vastuusta eläkevakuutusmaksuista 147 a §:ssä, sovelletaan myös laiminlyöntimaksua koskevassa asiassa.

Eläkekassan on maksuunpantava Valtiokonttorin määräämä laiminlyöntimaksu viipymättä sitä koskevan päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Eläkekassan on perittävä laiminlyöntimaksu maksuunpanovuotta välittömästi seuraavan viiden kalenterivuoden kuluessa, tai oikeus sen saamiseen vanhentuu.

224 a §

Palveluaikaa laskettaessa huomioon otettava aika

Tämän lain mukaista palveluaikaa laskettaessa otetaan huomioon 78 §:ssä tarkoitettusta saman kalenterikuukauden aikana maksetusta palkasta yksi päivä jokaisen 40 euron ylittävältä osalta siten, että kalenterikuukaudelta huomioidaan kuitenkin enintään 30 päivää.

Palveluaikaa laskettaessa huomioon otettavat päivät muunnetaan kuukausiksi siten kuin 224 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen maksettuihin palkkoihin ja vastikkeisiin.

Laiminlyöntimaksua koskevia säännöksiä sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2020 ja sen jälkeen tapahtuneisiin laiminlyönteihin. Tätä edeltävältä ajalta eläketurvan järjestämisen laiminlyöntiin ja laiminlyöntikorotukseen sovelletaan merimieseläkelakia sellaisena kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2018.

Jos tämän lain mukaiset työeläkevakuutusmaksun määräämistä varten tarvittavat tiedot eivät ole työeläkevakuutusmaksun määräämistä varten ajoissa eläkekassan käytettävissä tulotietojärjestelmän tai siihen liittyvän eläkekassalle tapahtuvan 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä ilmenneen tietojen siirron toimintahäiriön vuoksi, eläkekassa voi työeläkejärjestelmän vakiintuneen toiminnan jatkumiseksi arvioida työntekijälle työeläkevakuutusmaksun perusteena käytettävän palkan ja määrätä työeläkevakuutusmaksun arvioidun palkan perusteella. Palkka arvioidaan tämän lain 202 §:ssä tarkoitettujen laskuperusteiden mukaisesti. Työeläkevakuutusmaksu korjataan vastaamaan tulotietojärjestelmän tietoja viipymättä sen jälkeen, kun edellä mainitut tarvittavat tiedot ovat eläkekassan käytettävissä.

1272/2018

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila